

บรรณาธิการ

ธีระ รุ่งเจริญ. "การสอนตามเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคล," ศึกษาศาสตร์,
๙ (พฤษภาคม - สิงหาคม, ๒๔๙๘), ๔.

ชั่รัง บัวศรี. "การศึกษาภัยเด็ดยาราษฎร์ของประเทศไทย," สภากาชาดไทย,
๔ (กุมภาพันธ์, ๒๔๙๓), ๕.

นภพน พนรบุตร. "บทเรียนแบบโปรแกรมเรื่องกรรมพันธุ์ตามหลักของเม่น Ged
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔," วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
แผนกวิชามัธยมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๔๗๓. (อั้คสำเนา)

นราชา รัตนวัย. "การสร้างและทดสอบใช้บทเรียนโปรแกรมการสอนวิชาเคมี
ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔," ปริญญาดิษณ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชา
การศึกษาประถมมีตร, ๒๔๙๖. (อั้คสำเนา)

ปี อาร์ บูเกลลี. จิตวิทยาการเรียนรู้กับการสอน. แปลจาก The Psychology
of Learning Applied to Teaching. โดยสมควร อกัยพันธุ์.

พระนคร: โรงพิมพ์ของสภาสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, ๒๔๙๓,
หน้า ๒๔๓ - ๔.

ประด่อง กรรณสูต. สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. พระนคร: ไทยวัฒนาพานิช,
๒๔๙๕, หน้า ๔๖ - ๔๘.

ประมาณบทความเกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา. จัดพิมพ์โดยกรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๔๙๕, หน้า ๒๐๗.

ปรีชา คุณวัลลี. "การเปรียบเทียบการสอนวิชาศาสตร์ชั้นประถมปีที่ ๔ โดยใช้
บทเรียนแบบโปรแกรมกับการสอนตามปกติ," ปริญญาดิษณ์การศึกษามหาบัณฑิต
วิทยาลัยวิชาการศึกษาประถมมีตร, ๒๔๙๕. (อั้คสำเนา)

พลรัตน์ ลักษณ์ยานวิน. "การทดลองสอนพิชิตโดยใช้แบบเรียนสำเร็จรูป,"
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาโสสทศัลศศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
๒๔๙๔. (อั้คสำเนา)

ลักษณะด้วย พรศ.สุนทร. "การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมเรื่องกรดและเบส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕, "วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาภิจัย การศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๖๐. (อัคสานา)

วรรณ เจริญวงศ์. "การศึกษาเปรียบเทียบผลลัพธ์ในการเรียนวิชาเดชคณิตชั้นประถมปีที่ ๔ ระหว่างการใช้แบบเรียนสำเร็จรูปกับการสอนตามแบบปกติ," ปริญญา ni พนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสามมิตร, ๒๕๖๕. (อัคสานา)

ศึกษาภิการ, กระทรวง. บทคัดย่องานวิจัยการศึกษาของกระทรวงศึกษาภิการ. พระนคร: โรงพิมพ์ครุสกา, ๒๕๖๓, หน้า ๕๙.

สุภา ภูชงคกุล. "Programmed Instruction," ประมวลบทความเกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ครุสกา, ๒๕๖๕, หน้า ๑๖๙.

อาชีวศึกษา, กรม. คู่มือสำหรับผู้ใช้หนังสือฝึกเรียนค่วยตนเอง. กรุงเทพมหานคร: กรากฎาคม, ๒๕๖๕, หน้า ๕.

Carpenter, P.W. and Fillmer, H.T. "A Comparison of Teaching Machines and Programmed Texts in the Teaching of Algebra I," Journal of Educational Research, 58 (January, 1965), 218-21.

Ebel, Robert L. Essential of Education Measurement. New Jersey: Prentice-Hall, Inc., 1972, P. 718.

Eigan, Lewis D. "High School Students Reaction to Programmed Instruction," Phi Delta Kappan, 44 (March, 1963), 282-85, Quoted in A.V. Communication Review, 14 (Summer, 1966), 275.

Emling, Robert C. "An Evaluation of the Use of Programmed Instruction at Six Dental Schools," Dissertation Abstracts International, 36 (September, 1975), 1378-A.

- Espich, James E. and William, Bill. Developing Programmed Instructional Materials : A Handbook for program Writing. Belmont Calif : Feason Publishers, Inc., 1967, pp 51-4.
- Estrine, Lewis. "The Effectiveness of Linear Versus Branching Programmed Instructional Methods in Adult Cognitive Learning," Dissertation Abstracts International, 36 (September, 1975), 1378-9A.
- Fine, Benjamin, Teaching Machines New York : Sterling Publishing Co., Inc, 1962, P. 58.
- Fry, Edward B. Teaching Machine and Programmed Instruction. New York : Mc Graw-Hill Company, Inc., 1963, pp. 29-31, 62-4.
- Glassman, Jerrold. Programmed Reading : Teacher's Guide. New York : Globe Book Co., 1966, p.3.
- Greatsinger, Cavin. "An Experimental Study of Programmed Instruction in Division of Fraction," A.V. Communication Review, 16 Spring, 1966), 87-90.
- Gronlund, Norman E. Constructing Achievement Tests. Englewood Cliff, New York : Prentice-Hall, Inc., 1968, p.82.
- Meadowcroft, B.A. "Comparison of Two Methods of Using Programmed Learning," A.V. Communication Review, 15 (Summer, 1967), 186.
- Patel, I.J., and Others. A Handbook of Programmed Learning. Gujarat State : Anand Press, nd., 1970, P.40.
- Roe, Arnold. "A Comparison of Branching Methods for Programmed Learning," Journal of Educational Research, 55 (1962), 407-11.

Shramm, Wilbur. Programmed Instruction : Today and Tomorrow.

New York : The Fund for the Advancement of Education,
1962, p.2.

. The Research on Programmed Instruction : An
Annotated Bibliography. Washington : U.S. Government
Printing Office, 1964, p.26.

คุณย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภักดิ

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผนวก ก.

วัสดุประสงค์ที่ไว้

ให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง รา เกี่ยวกับ

๑. สักษณะสำคัญของรา

๒. ลักษณะการค่ารังชีวิตของรา

๓. การจัดจำแนกรา และตัวอย่างราใน class ทาง ๆ

๔. ประโยชน์และโทษของราที่มีคอมบูชญ์ สตัว และพืช

๕. การป้องกันและกำจัดอันตรายที่เกิดขึ้นจากรา

วัสดุประสงค์ใช้พฤติกรรม

หลังจากนักเรียนเรียนแบบเรียนนี้แล้ว นักเรียนควรจะแสดงพฤติกรรมดังต่อไปนี้
ได้

๑. ในเหตุผลให้ราทำในจังหวัด เห็ด ยีสต์ และราทาง ๆ เป็น Fungi

๒. สรุปลักษณะสำคัญของการค่ารังชีวิตของรา เกี่ยวกับเรื่องการเก็บชาหารากาหาร นำไปใช้ และการสืบพันธุ์

๓. บอกลักษณะสำคัญที่ใช้เป็นหลักในการจำแนกราออกเป็น class ทาง ๆ ได้

๔. ยกตัวอย่างราใน class ทาง ๆ ได้อย่างน้อย class ละ ๒ ชนิด

๕. ยกตัวอย่างราที่เป็นประโยชน์คอมบูชญ์ โกลบาร์นอยที่สุก ๑ ชนิด

๖. ยกตัวอย่างราที่ให้โทษคอมบูชญ์ สตัว และพืช โกลบาร์นอยที่สุก ๑ ชนิด

๗. บอกวิธีป้องกันและกำจัดโรค และอันตรายที่เกิดขึ้นจากการอย่างน้อยที่สุก

๕ วิธี

บทเรียนแบบโปรแกรม

คำนำ

แบบเรียนเล่มนี้ เรียกว่า บทเรียนแบบโปรแกรม เป็นแบบเรียนที่สร้างขึ้นเพื่อให้นักเรียนเรียนโดยวิถีคนเอง บทเรียนแบบโปรแกรมจะทำหน้าที่เสมือนบุญสอนประจำตัวของนักเรียน คั่งนั้น นักเรียนจะต้องปฏิบัติตามคำแนะนำในการเรียนอย่างเคร่งครัด รายละเอียดเกี่ยวกับแบบเรียน

๑. บทเรียนแบบโปรแกรมเล่มนี้ชื่อชั้นหกมหัลล์ศึกษาชีววิทยา ฉบับ พ.ศ.๒๕๖๖
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เนื้อหาเรื่องรา
๒. เนื้อหาในบทเรียนแบ่งออกเป็นชั้นเริ่ม ๑ เรียกว่า กรอบ
๓. ในแต่ละกรอบจะมีข้อความให้นักเรียนอ่าน และมีคำถามให้นักเรียนคิดและตอบคำถาม
๔. นักเรียนจะทราบเห็นที่ว่า คำตอบของนักเรียนถูกหรือผิด เพราะจะมีคำตอบเฉลยไว้ด้วย
๕. ในแต่ละกรอบแบ่งเป็น ๒ ช่อง คั่งนี้

	๑. ในช่องนี้มีข้อความให้นักเรียนอ่าน มีคำถามให้นักเรียนตอบ
ในช่องนี้มีคำตอบเฉลยของ ช่อง ๑	๒.
ในช่องนี้มีคำตอบเฉลยของ ช่อง ๒	๓

คำแนะนำในการเรียน

บทเรียนนี้สร้างขึ้นสำหรับให้นักเรียนเรียนค่วยคนสอง นักเรียนจะได้รับประโยชน์มาก ถ้านักเรียนทำตามคำแนะนำต่อไปนี้อย่างเคร่งครัด

๑. ใช้กระดาษแข็ง ปิดช่องความชื้อที่ ๒
๒. เริ่มอ่านช่องความชื้อที่ ๑ แล้วตอบคำถาม
๓. ตรวจคำตอบของนักเรียนโดยเลื่อนกระดาษแข็งลงไปปิดช่องที่ ๑ นักเรียนจะพยค่าเฉลยของชื้อ ๑ อุปในกรอบช้ายมือสุกของชื้อ ๒
- ก. ถ้าตอบถูก ให้อ่านชื้อ ๒ ต่อไป และค่านิenne เช่นนี้ต่อไปเรื่อย ๆ
- ข. ถ้าตอบผิด ให้อ่านชื้อเดิมซ้ำ เพื่อคุ้ว่าทำไม่จึงตอบผิด โดยไม่กองแก้คำต่อที่เขียนไว้ แล้วจึงอ่านช่องต่อไป
๔. แบบเรียนแบบโปรแกรมนี้ไม่ใช่แบบสອบ แต่เป็นแบบเรียนชั้งสูง เสริมให้นักเรียนเรียนและคิดค่วยคนสอง คั้นนั้น นักเรียนไม่ควรตอบถูกคำตอบ ก่อนลงมือตอบคำถามแต่ละกรอบ เพราะอาจทำให้นักเรียนขาดความรู้ ความเข้าใจ
๕. เมื่อจบบทเรียนแล้ว นักเรียนมีโอกาสที่จะสำรวจดูว่า นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในบทเรียนเพียงใด โดยตอบคำถามในแบบสອบท้ายบทที่สำคัญไว้ให้

คุณย์วิทยทรัพยากร
อุปกรณ์รวมทางวิทยาลัย

๙.

พืชทั้งหลายที่มีอยู่ในโลกล้วนแท้ประกอบด้วยเซลล์ อาจมีเซลล์เดียวหรือหลายเซลล์ได้ พืชที่มีโครงสร้างอย่างง่ายที่สุด เป็นพืชเซลล์เดียว ไม่มีนิวเคลียสและมีโครงสร้างทาง ๆ ของเซลล์ ใน Cytoplasm ในครรภ์ ได้แก่ แบคทีเรียและสาหร่ายสีนำเงิน แกรมเขียว ซึ่งนักวิทยาศาสตร์ได้จัดรวมพืชทั้งสองนี้ไว้ในพวก

Monera

ลักษณะสำคัญของแบคทีเรียและสาหร่ายสีนำเงินแกรมเขียว

๑๐

๙.

๑๐.

๑. เป็นพืชเซลล์เดียว
๒. ในมีนิวเคลียส และมีโครงสร้างทาง ๆ ของเซลล์ ใน Cytoplasm ในครรภ์

๑๑.

ส่วนพืชที่เจริญกว่า Monera อาจมีเซลล์เดียวหรือหลายเซลล์ได้ พืชที่เซลล์มีนิวเคลียสและมีโครงสร้างทาง ๆ ของเซลล์ ใน Cytoplasm ครรภ์ แหยงไม่มีราก ลำต้น ใบที่แห้งริง Zygote ในเจริญเป็น Embryo ได้แก่ 藻类 (Algae) ฟังไช (Fungi) ราเมือก (Slime mold) และไลเคนส์ (Lichens) พืชเหล่านี้นักวิทยาศาสตร์จัดไว้ใน Protista

ลักษณะสำคัญของ Protista ๑๐

๑๑.

๑๒.

๑๓.

๑. เซลล์มีนิจ เกลือบสี และมีโครงสร้าง ทาง ๆ ของเซลล์ใน Cytoplasm ศรีษะ ปั้งไม่มีราก ลำก้น ในที่แห้งริบ ๒. Zygote ไม่เจริญ เป็น Embryo	<p>๑.</p> <p>Algae เป็น Protista ซึ่งมีคลอโรฟิลสร้างอาหาร เองได้</p> <p>Fungi เป็น Protista ซึ่งไม่มีคลอโรฟิลสร้าง อาหารเองไม่ได้</p> <p>Protista ซึ่งมีคลอโรฟิลสร้างอาหารได้เอง ได้แก่ _____</p> <p>Protista ซึ่งไม่มีคลอโรฟิลสร้างอาหารไม่ได้ ได้แก่ _____</p>
Algae Fungi	<p>๒.</p> <p>Slime mold เป็นพืชพวง Protista ซึ่งมีลักษณะ ทางจาก Algae กับ Fungi คือ สามารถเคลื่อนที่ได้เพรา เซลล์ของ Slime mold ไม่มี Cell wall ทั้ง แท้เซลล์ของ Algae และ Fungi มี Cell wall ทั้ง เซลล์จึงเคลื่อนที่ไม่ได้ Slime mold มีลักษณะทางจาก Algae กับ Fungi คือ เซลล์ของ Slime mold ไม่มี _____ ทั้ง จึง _____ ได้</p>

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

<p>Cell wall เซลล์หน้าที่</p>	<p>๕.</p> <p>เขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความข้างล่างซึ่งเป็นลักษณะ สำคัญของ Fungi</p> <p>_____ เชลล์ไม่มีนิวเคลียส</p> <p>_____ เชลล์มีนิวเคลียสและมีโครงสร้างกลาง ๆ ของเชลล์ใน Cytoplasm ครบ</p> <p>_____ ไม่มีคลอโรฟิล</p> <p>_____ มีคลอโรฟิล</p> <p>_____ Zygote ในเจริญเป็น Embryo</p> <p>_____ Zygote เจริญเป็น Embryo</p>
<p>_____ เชลล์ไม่มีนิวเคลียส ✓ เชลล์มีนิวเคลียส และมีโครงสร้าง กลาง ๆ ของเชลล์ ใน Cytoplasm ครบ ✓ ไม่มีคลอโรฟิล มีคลอโรฟิล ✓ Zygote ในเจริญ เป็น Embryo Zygote เจริญ เป็น Embryo</p>	<p>๖.</p> <p>เมื่อเขียนราชีวขั้นอยุบນอาหาร เช่น ชนมปัง หรือผลไม้ มาส่องคุณภาพด้วยกล้องจุลทรรศน์ จะเห็นว่าประกอบควยเส้นใยเล็ก ๆ แตกกิ่งกางสาขาออกไปมากมาย เส้นใยเล็ก ๆ แต่ละเส้นเรียกว่า <u>ไฮฟ้า (Hypha)</u> และกลุ่มของเส้นใยเรียกว่า <u>ไมซีเลียม (Mycelium)</u></p> <p>(ก) ไฮฟ้า คือ _____ ของรา</p> <p>(ข) ไมซีเลียม คือ _____</p>

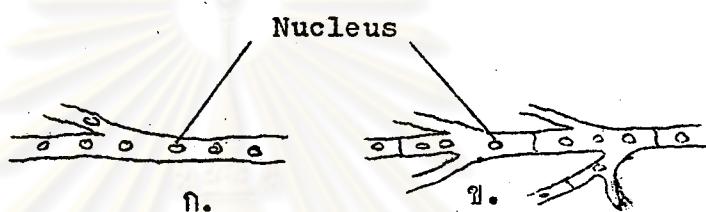
ก. เส้นใยเด็ก ๆ แต่ละเส้น

ข. กลุ่มของเส้นใย

๓.

ไอก้าประกอบด้วยเซลล์ที่มีโปรต็อปลาสม์ และมีเยนังใส่หุ้มอยู่โดยรอบ มีนิวเคลียสอยู่ภายใน

ไอก้าของราบบางชนิดมีเยนังมากัน แบ่งเป็นห้อง ๆ เรียกว่า Septate Hyphae แต่ราบบางชนิด ไอก้าไม่มีเยนังมากัน เรียกว่า Aseptate Hyphae

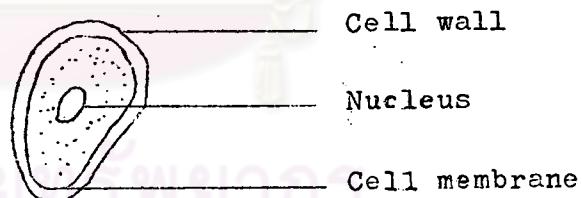
รูป ก. แสดง เส้นใยชนิด _____

รูป ข. แสดง เส้นใยชนิด _____

ก. Aseptate
hypha

ข. Septate hypha

๔.

ปีสต์
ราส่วนใหญ่ก็จะมีโครงสร้างประกอบด้วย เส้นใยคั้งกล่าว มาแล้ว แต่ราบบางชนิดอาจมี เซลล์เดียว (Unicellular) ก็ได้ เช่น ปีสต์ (Yeast) คั้นนี้ โครงสร้างของราซึ่งมีได้ ๒ แบบ คือ

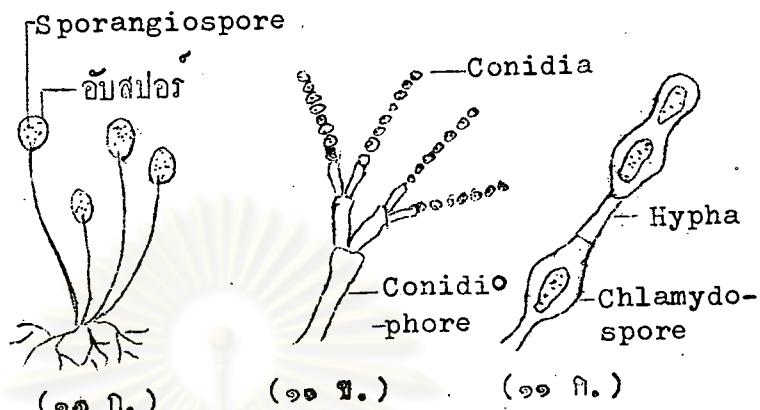
๑. _____

๒. _____

๑. เป็นเส้นใย ๒. มีเซลล์เดียว	๔. <p>เส้นใยส่วนใหญ่ทำหน้าที่คุกน้ำและกินอาหาร แต่เมื่อราเจริญเติบโตเพิ่มที่เส้นใยบางเส้นจะเปลี่ยนแปลงไปเพื่อทำหน้าที่สืบพันธุ์ ซึ่งจะเป็นการสืบพันธุ์แบบไม่อารักยเพศ (Asexual reproduction) โดยไม่มีการหลอมรวมของนิวเคลียลสของเซลล์สืบพันธุ์ หรือ การสืบพันธุ์แบบอารักยเพศ (Sexual reproduction) โดยมีการหลอมรวมของนิวเคลียลสของเซลล์ที่สมกันๆ ได้</p> <p>การสืบพันธุ์พบในรา มี ๒ แบบ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ไม่มีการหลอมรวมของนิวเคลียลสของเซลล์ที่สืบพันธุ์ เรียกว่า การสืบพันธุ์ แบบ _____ ๒. มีการหลอมรวมของนิวเคลียลสของเซลล์ที่สมกัน เรียกว่า การสืบพันธุ์ แบบ _____
๕. ไม่อารักยเพศ ๖. อารักยเพศ	๙๐. <p>ราสืบพันธุ์แบบไม่อารักยเพศโดยวิธี คั้น วิธีแรก สร้างสปอร์ (Spore formation) โดยสร้างเซลล์ที่มีขนาดเล็ก เบา และปลิวไปตามลมได้ เมื่อตกลง ไปในสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมก็จะงอกเป็นราต้นใหม่ๆ ไป เชลพิเศษซึ่งราสร้างขึ้นมีขนาดเล็ก เบาปลิวไปตามลมได้ และสามารถงอกเป็นราต้นใหม่ๆ ได้ เรียกว่า _____</p>

สปอร์

๑๙๐

สปอร์ที่เกิดขึ้นเรียกว่า Asexual spore มีหลายชนิด

คือ

ถ้าเกิดในอับสปอร์ เรียกว่า Sporangiospore

เช่น สปอร์ของราชนมัง (รูป ๑๙ ก)

ถ้าเกิดขึ้นบน Conidiophore เรียกว่า Conidia

หรือ Conidiospore เช่น สปอร์ของราเพนนิชเดื่ยม

(รูป ๑๙ ช.)

ถ้าเกิดขึ้นในไทรฟ้า เรียก Chlamydospore เช่น

สปอร์ของราคำ (รูป ๑ ก)

Conidia, Sporangiospore และ Chlamydospore

เป็น Asexual spore เพราะ _____

อุปลงกรณ์มหาวิทยาลัย

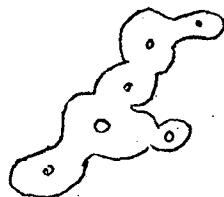
๖๖

เกิดจาก การสืบพันธุ์ แบบไม้อาศัยเพศ

๑๒.

(๑๒ ก.)

(๑๒ ข.)

การสืบพันธุ์แบบไม้อาศัยเพศ ^{วิธี} ๒ เรียกว่า Budding

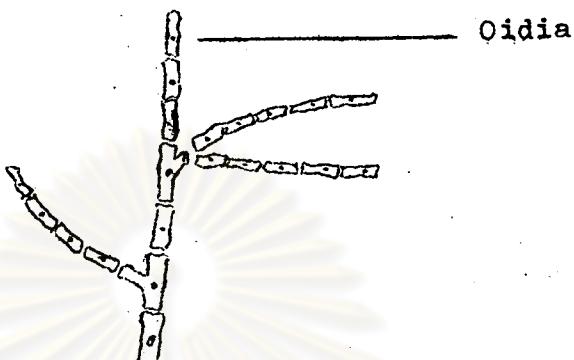
พบใน Yeast โดยการแตกหน่อเล็ก ๆ (bud) ออกไปจากเซลล์ที่กำลัง Budding และนิวเคลียสของเซลล์จะแบ่งตัวเป็น ๒ อัน อันหนึ่งอยู่ในหน่อ อีกอันหนึ่งอยู่ในเซลล์ที่กำลัง Budding Bud จะค่อย ๆ โตขึ้นและหลุดออกไปตามโถตามลำพัง (รูป ๑๒ ก) หรือบางครั้งอาจยังไม่หลุดออกจากกัน ทำให้เกิดเซลล์คู่ที่กันเป็นกรุโคชั้น ๆ (รูป ๑๒ ข)

Budding เป็นการสืบพันธุ์แบบไม้อาศัยเพศ เพราะ (มี/ไม่มี) _____ การหลอมรวมของนิวเคลียสของเซลล์ที่สืบพันธุ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ใบมี

๒๗.

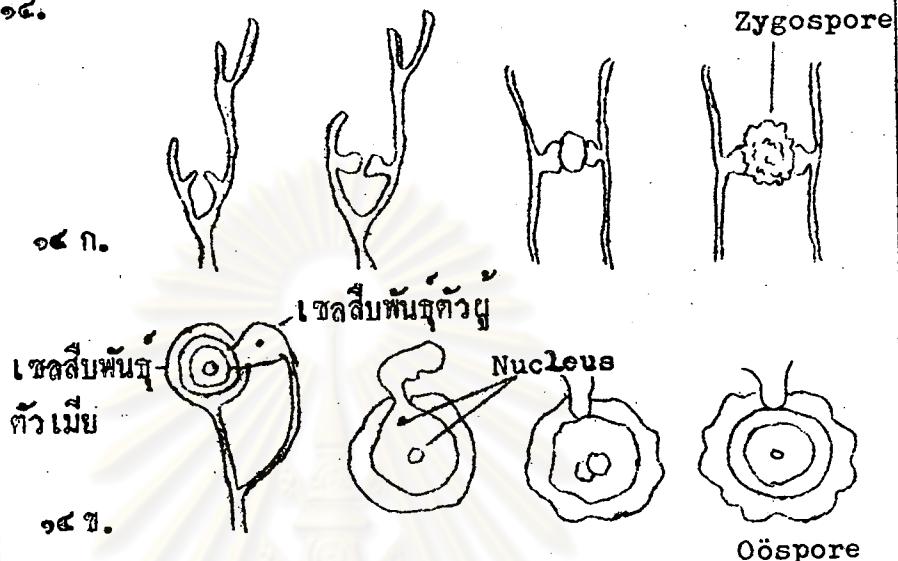
การลืบพันธุ์แบบไม้อาศัยเพศอิกวิชหนึ่งชั้งพบใน Fungi
เรียกว่า Fragmentation โดยใช้ไฟจากหลักออกจากการกัด
เป็นห่อน ๆ เชลท์หลักออกไปเรียกว่า ออยเดีย (Oidia)
แต่ละเซลล์สามารถแตกตัวเป็นรากน้ำในเมืองใจ

เราสามารถขยายพันธุ์ราไก้โดยเชี่ย Oidia ของรา
ไปเพาะในอาหารที่ใช้เลี้ยงรา เพราะ Oidia สามารถ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เดินทางเป็นราก
ทันใหม่ได้

๑๔.

ส่วนการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ (Sexual reproduction)

นั่นเมื่อยู๒ วิธี วิธีแรกมีการผสมระหว่างเซลล์สืบพันธุ์ที่เหมือนกัน

เรียกว่า Conjugation (รูป ๑๔ ก)

และวิธีที่สองมีการผสมระหว่างเซลล์สืบพันธุ์ต่างกัน เรียกว่า
Fertilization (รูป ๑๔ จ)

Conjugation และ Fertilization เป็นการ
สืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ เพราะ (มี/ไม่มี) การหลอมรวม
กันของนิวเคลียสสองเซลล์สืบพันธุ์ที่ผสมกัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

<p>๙๕.</p> <p>เซลล์ที่ได้จากการผสมพันธุ์ (Zygote) แบบ <u>Conjugation</u> จะเติบโตไปเป็นสปอร์ที่เรียกว่า <u>Zygospor</u> หรือแบบตัวไปเป็นสปอร์ที่เรียกว่า <u>Ascospore</u> หรือ <u>Basidiospore</u> ส่วน <u>Zygote</u> ซึ่งได้จากการสืบพันธุ์แบบ <u>Fertilization</u> จะเติบโตไปเป็นสปอร์ที่เรียกว่า <u>Oospore</u> <u>Zygospor</u>, <u>Ascospore</u> และ <u>Basidiospore</u> เป็น <u>Sexual spore</u> ซึ่งเกิดจากการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศชนิด <u>Oospore</u> เป็น <u>Sexual spore</u> ซึ่งเกิดจากการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศชนิด _____</p>	<p>๙๖.</p> <p>กล่าวโดยสรุปการสืบพันธุ์ทัพในรามีดังนี้ ให้นักเรียนเลือกตัวเลขหน้าคอลัมน์ทางขวามีมาใส่ หน้าคอลัมน์ทางซ้ายมีเพื่อความลับพันธุ์กัน</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; padding: 5px;">วิธีสืบพันธุ์</th><th style="text-align: center; padding: 5px;">แบบการสืบพันธุ์</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">☐ Budding</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">๑. Asexual reproduction</td></tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">☐ Conjugation</td><td style="text-align: center; padding: 5px;"></td></tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">☐ Fragmentation</td><td style="text-align: center; padding: 5px;"></td></tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">☐ Fertilization</td><td style="text-align: center; padding: 5px;"></td></tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">☐ Spore Formation</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">๒. Sexual reproduction</td></tr> </tbody> </table>	วิธีสืบพันธุ์	แบบการสืบพันธุ์	☐ Budding	๑. Asexual reproduction	☐ Conjugation		☐ Fragmentation		☐ Fertilization		☐ Spore Formation	๒. Sexual reproduction
วิธีสืบพันธุ์	แบบการสืบพันธุ์												
☐ Budding	๑. Asexual reproduction												
☐ Conjugation													
☐ Fragmentation													
☐ Fertilization													
☐ Spore Formation	๒. Sexual reproduction												

<u>๑. Budding</u> <u>๒. Conjugation</u> <u>๓. Fragmentation</u> <u>๔. Fertilization</u> <u>๕. Spore Formation</u>	<p>๑๗.</p> <p>ให้นักเรียนเลือกชื่อสปอร์รูปทรงดังนี้ไปเติมในช่องว่าง ในภูมิภาค</p> <p>a. Ascospore b. Basidiospore c. Chlamydospore d. Conidia e. Sporangiospore f. Oospore g. Zygospore h. <u>Asexual Spore</u> ได้แก่ i. <u>Sexual Spore</u> ได้แก่</p> <hr/>
ก. Chlamydospore Conidia Sporangiospore ก. Ascospore Basidiospore Oospore Zygospore	๑๘. <p>การออกซองสปอร์ทุกชนิด ต้องอาศัยสิ่งแวดล้อมที่ เหมาะสม ได้แก่ <u>อาหาร</u> <u>ความชื้น</u> และ <u>อุณหภูมิ</u> ที่เหมาะสม สิ่งจำเป็นสำหรับการออกซองสปอร์ คือ</p> <p>๑. _____ ๒. _____ ๓. _____</p>

อาหาร ความชื้น อุณหภูมิที่เหมาะสม	<p>๑๙.</p> <p>เนื่องจากไม่มีคลอโรฟิล จึงสร้างอาหารเองไม่ได้ ต้องอาศัยอาหารสำเร็จขึ้น คือ อินทรียสารจากกลิงแวดล้อมกิน เป็นอาหาร รวมวิธีกินอาหาร ๒ แบบ</p> <p>แบบแรกเรียกว่า <u>Saprophytic</u> โดยสิ่ง Enzyme ออกมายอยอินทรียสารนอกเซลล์ และดูดอาหารที่อยู่เข้ามาในเซลล์ ตัวอย่างอาหารที่กินอาหารแบบนี้ คือ เห็ด ปีสต์ ราชินมังปง การย่อยอาหารของราชินมังปง นำการย่อยอินทรียสาร (ในเซลล์/นอกเซลล์)</p>
นอกเซลล์	<p>๒๐.</p> <p>แบบที่ ๒ เรียกว่า <u>Parasitic</u> แบบนี้แบ่งอาหาร จากสิ่งมีชีวิตที่รานน์อาศัยอยู่ เป็นอาหารโดยตรง ราชินินมักทำให้เกิดโรคแกสึมชีวิตนั้น ๆ เช่น ราชินทำให้เกิดโรคหอกเนื่องจากไข่ของทุเรียน และราชินทำให้เกิดโรคเท้าเปื่อย (Hong Kong foot) ราชินทำให้เกิดโรคเท้าเปื่อย เป็น Parasitic</p> <p>เพราะ _____</p>
แบ่งอาหารจากสิ่งมีชีวิตที่รานน์อาศัยอยู่ เป็นอาหารโดยตรง	<p>๒๑</p> <p>โดยทั่วไปเราจะเส้นใยของราชินตามผิวของอาหาร ในองค์กรไปเล็ก ๆ เพราะเราต้องการ <u>ออกซิเจน</u> สำหรับการหายใจ เพื่อให้เกิดพลังงานในการทำงานชีวิต</p> <p>ดังนั้น นอกจากราอาหารแล้ว รายังต้องการ สำหรับการดำรงชีวิตอยู่</p>

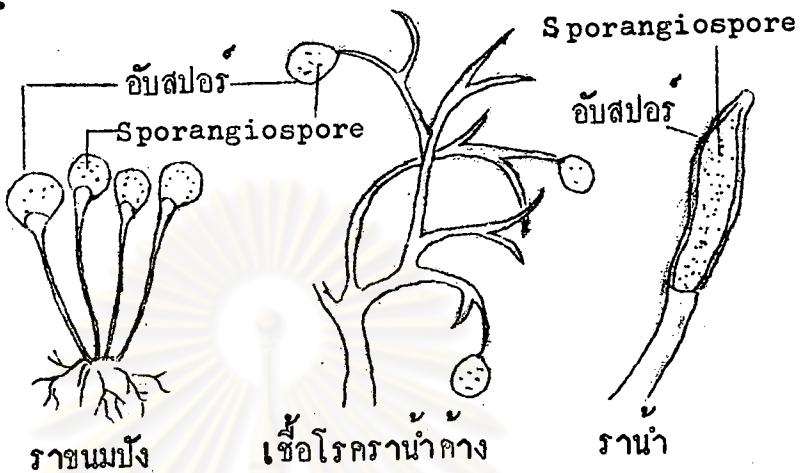
ออกซิเจน	<p>๒๓.</p> <p>ราเกื้อยทุกชนิดมีการหายใจแบบใช้ออกซิเจน</p> <p>(Aerobic respiration) คือหายใจเอา O_2 ไปทำปฏิกิริยา กับอาหาร ทำให้เกิดพลังงานออกมา อาหารที่ใช้ได้แก่ กลูโคส ($C_6 H_{12} O_6$) ไชของเสีย คือ การขัคบอนไดออกไซด์และน้ำ เกิดขึ้นดังสมการดังนี้</p> $C_6 H_{12} O_6 + 6 O_2 \longrightarrow 6 CO_2 + 6 H_2 O$ <p style="text-align: center;">+ พลังงาน</p> <p>อาหารสำคัญที่ใช้ในการหายใจแบบใช้ออกซิเจน</p> <p>คือ _____ และของเสียที่เกิดขึ้น คือ _____</p> <p>และ _____</p>
กลูโคส การบอนไดออกไซด์ น้ำ	<p>๒๔.</p> <p>กระบวนการนี้มีการหายใจแบบไม่ใช้ออกซิเจน เรียกว่า <u>Anaerobic respiration</u> เช่นพืชในบีสต์ (Yeast)</p> <p>โดยจะมี Enzyme มาสลายนำตาลกลูโคส ($C_6 H_{12} O_6$) ให้เป็นแอลกอฮอล์ ($C_2 H_5 OH$) และ <u>การขัคบอนไดออกไซด์</u> (CO_2) เกิดขึ้นดังสมการ</p> $C_6 H_{12} O_6 \xrightarrow{\text{Enzyme}} 2 C_2 H_5 OH + CO_2 + \text{พลังงาน}$ <p>ของเสียที่เกิดขึ้นจากการหายใจแบบไม่ใช้ออกซิเจน</p> <p>คือ _____ และ _____</p>

<p>เอนไซม์แอลกอฮอล์ การบ่อนไนโตรเจน ออกไซด์</p>	<p>๒๔.</p> <p>เนื่องจากปฏิกิริยาการหายใจแบบไม่ใช้ออกซิเจนของยีสต์ ไคแอลกอฮอล์เกิดขึ้น จึงเรียกการหายใจแบบนี้ได้ชื่อหนึ่งว่า <u>Alcoholic fermentation</u></p> <p>ดังนั้น Alcoholic fermentation ก็คือ (Aerobic/Aanaerobic) respiration</p>
<p>Anaerobic</p>	<p>๒๕.</p> <p>การที่ยีสต์สามารถเปลี่ยนน้ำตาลให้เป็นเอนไซม์แอลกอฮอล์ และการบ่อนไนโตรเจนออกไซด์ มุขย์จึงนำยีสต์มาใช้ประโยชน์ในการ ทำเหล้า เบียร์ ไวน์ กระเช้า หรือน้ำตาลเม่า และทำขยมปั้ง การที่โรงงานทำเบียร์ใช้ยีสต์หมักในน้ำตาล/molที่ก'เพื่อ จะเปลี่ยนน้ำตาลให้เป็น _____ ใช้ยีสต์และน้ำตาลใส่ในแม่พิมพ์ทำขยมปั้ง ก'เพื่อใหม่ _____ _____ เกิดขึ้น</p>
<p>เอนไซม์แอลกอฮอล์ การบ่อนไนโตรเจน ออกไซด์</p>	<p>๒๖.</p> <p>การหายใจที่พบในรามี ๒ แบบ คือ</p> <p>๑. แบบ _____ ไคของเสียคือ _____ และ _____</p> <p>๒. แบบ _____ ไคของเสียคือ _____ และ _____</p>

๑. ใช้ออกซิเจน H_2O และ CO_2 ๒. ไม่ใช้ออกซิเจน C_2H_5OH และ CO_2	<p>๒๔.</p> <p>เนื่องจากฟังใจ (Phylum Eumycophyta) มี มากมายประมาณถึง ๔๐,๐๐๐ ราชนิด เพื่อความสะดวกในการ ศึกษาจึงได้มีการจัดแบ่งออกเป็นหมู่ ๆ โดยอาศัยลักษณะของ <u>เส้นใย</u> และลักษณะการลึบพันธุ์เป็นหลัก การจำแนกรากออกเป็น Class ทาง ๆ ใช้ลักษณะ ของ _____ และลักษณะ _____ เป็นหลัก</p>
เส้นใย และการลึบพันธุ์	<p>๒๕.</p> <p>เมื่อพิจารณาลักษณะของ <u>เส้นใย</u> เป็นหลัก จะแบ่งรากออก ให้เป็น ๒ หมู่ใหญ่ ๆ หมู่แรกเป็นราชนิดที่มีเซลล์เดียวหรือเป็น เส้นใยชนิดไม่มีผนังกั้น (Aseptate hyphae) อีกหมู่หนึ่ง เป็นราษฎร์มีเซลล์เดียวหรือเป็นเส้นใยชนิดมีผนังกั้น (Septate hyphae)</p> <p>เราแบ่งรากออกเป็นหมู่ใหญ่ ๆ ได้ ๒ หมู่ โดยถือตาม ลักษณะของ _____</p>

เส้นใย

๒๘.

ราชนิกพมีเซลเดี่ยวหรือมี Aseptate hyphae มีเพียง Class เดียว ได้แก่ Class Phycomycetes ราใน Class นี้สืบพันธุ์โดยการสร้าง Asexual Spore เรียกว่า Sporangiospore จำนวนมากภายในอับสปอร์ มีการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ โดยวิธี Conjugation เช่น ราขมปัง และวิธี Fertilization เช่น รานำ

ราขมปังจัดอยู่ใน Class Phycomycetes เพราะ

๑.

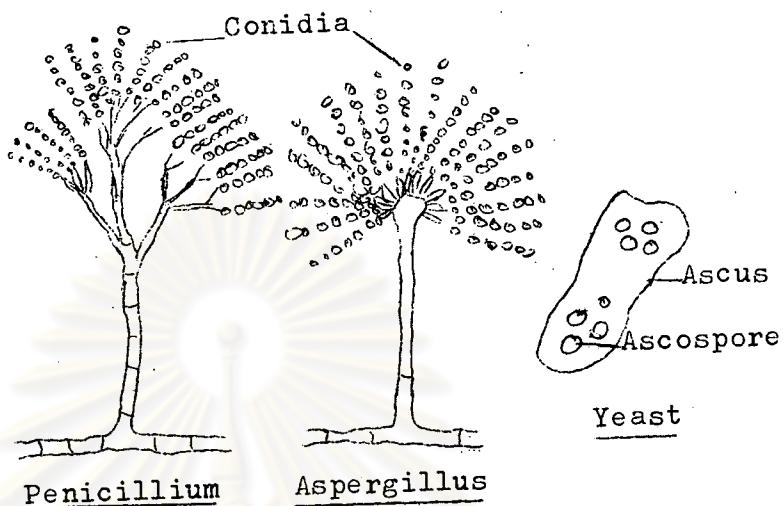
๒.

คุณสมบัติที่ห้ามขาดหายก็
ลุพางกรณ์มหาวิทยาลัย

๑. มี Aseptate hyphae

๒. ลีบพันธุ์โดยการสร้าง Sporangiospore จำนวนมากภายใน อับสปอร์

๓๐.

ราชนิคที่มีเซลล์เดียวหรือมี Septate hyphae แบ่งออกเป็น ๓ Class ตามลักษณะการลีบพันธุ์

Class แรกได้แก่ Ascomycetes มีลักษณะสำคัญ คือ สร้าง Sexual spore เรียก Ascospore ภายใน Ascus ปกติแต่ละ Ascus มี ๘ Ascospore

เพนนิซิลลัม (Penicillium) จัดอยู่ใน Class Ascomycetes เพราะ

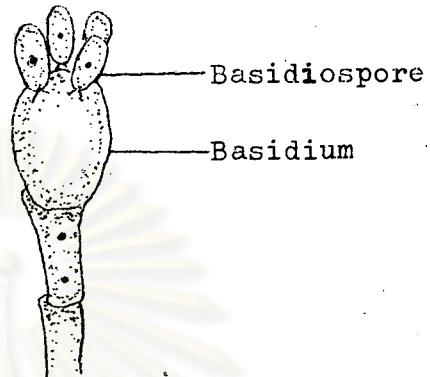
๑. _____

๒. _____

๓๙.

๑. มี Septate
hyphae

๒. สร้าง Ascospore
ภายใน Ascus .

Class ที่ ๒ ในพากที่มี Septate hyphae ได้แก่

Class Basidiomycetes ราเดือนสร้าง Sexual Spore

เรียก Basidiospore บน Basidium เช่น เห็ด ราที่ทำ
ให้เกิดโรคสนิม และโรคเขม่าคำแกฟซผลทาง ๆ เป็นงาน

ขอแตกต่างระหว่างราใน Class Ascomycetes

และ Class Basidiomycetes คือราใน Class Ascomycetes

สร้าง _____ แต่ราใน Class

Basidiomycetes สร้าง _____

คุณวิทยทรพยากร
อุบลลงกรณ์มหาวิทยาลัย

<p>Ascospore ใน Ascus</p> <p>Basidiospore บน Basidium</p>	<p>Chlamydospore</p> <p>Conidia</p> <p>Capsule</p>
	<p>รากที่ทำให้เกิดโรค เยื่อหุ้มสมอง</p> <p>Class สุกหายไคแก๊ก Deuteromycetes มีลักษณะ</p> <p>คล้าย Ascomycetes และ Basidiomycetes แต่ไม่พบ</p> <p>ระยะสืบพันธุ์ทางเพศ</p> <p>ตัวอย่างรายใน Class นี้ได้แก่ ราที่ทำให้เกิดโรคแกะปอก สมอง และ เยื่อหุ้มสมองของคนและสัตว์ ราที่ทำให้ยาสูบเป็นในจุด ราที่ทำให้คนเป็นโรคผิวหนังบางชนิด เช่น ข้อลาก เท้าเบื้อย (Hong Kong foot)</p> <p>ราที่ทำให้คนเป็นโรคผิวหนังจัดอยู่ใน Class Deuteromycetes เพราะ _____</p>

ยังไม่พบระบะสืบพันธุ์

๓๓.

ทางเพศ

ดังนั้น เราอาจสรุปลักษณะสำคัญของ Class ทาง ๆ
ได้ดังนี้

Fungi-

มี Cell เดียวหรือ _____ ๑. สร้าง Sporangiospore
Aseptate hyphae ในอับสปอร์ คือ

Class _____

มี Cell เดียวหรือ
Septate hyphae

๒. สร้าง Ascospore

ใน Ascus คือ

Class _____

๓. สร้าง Basidiospore

บน Basidium

คือ Class _____

๔. ยังไม่พบระบะสืบพันธุ์

ทางเพศ คือ

Class _____

๑. Phycomycetes

๑๔.

๒. Ascomycetes

๓. Basidiomycetes โนน ซึ่งอาจแยกสรุปได้ดังนี้

๔. Deuteromycetes ประโยชน์ของรา

๑. ช่วยให้ชาติพืชและสัตว์บุพพ์เป็นปุ๋ยแก่พืช

๒. ใช้เป็นอาหารได้ เช่น เห็ดต่าง ๆ

๓. ใช้ในอุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่น ใช้ยีสต์ในการผลิต
แลกอ้อยอุด ทำขมับัง และวิตามิน, Aspergillus oryzae

ใช้ทำเหล้า สาเก ชีวิ้ว เท้าเจียว เนยแข็ง เป็นตน

๔. ใช้สักดัดทำยาปฏิชีวนะ (Antibiotic) เช่น

Penicillium notatum และ Penicillium chrysogenum

นอกจากชื่อราและประโยชน์ของราแล้ว ฯ มาก ๓ ชนิด

๑. _____

๒. _____

๓. _____

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

<p>๑. เห็ดที่เป็นอาหาร ๒. ยีสต์ที่ใช้ผลิตแอลกอฮอล์</p> <p>๓. <u>Aspergillus oryzae</u> ใช้ทำเหล้าสาเก ข้าวสัก เกาเจียว</p> <p>๔. <u>Penicillium notatum</u> ใช้สกัดทำยาปฏิชีวนะ</p> <p>๕. <u>Penicillium Chrysogenum</u> ใช้สกัดทำยาปฏิชีวนะ (๑ ใน ๕ ชนิด)</p>	<p>๑๔.</p> <p>นอกจากจะให้ประโยชน์แล้ว รายจังให้โทษแกมนุษย์ สัตว์ และพืช ทำความเสียหายให้แก่คราบดินจอย่างมากมาย คันน์</p> <p>๑. ทำให้ผลไม้และอาหารเน่าเสีย เช่น <u>Aspergillus niger</u> ทำให้อาหารบูดเน่า</p> <p>๒. ทำลายเสื่อผ้าและเครื่องใช้สอย เช่น <u>Aspergillus</u> บาง species ชอบขันตามเสื่อผ้า รองเท้า หนัง ทำให้เลี้ยงคุณภาพ</p> <p>๓. ทำให้เกิดโรคแกมนุษย์ สัตว์ และพืช เช่น ราขymung (Mucor และ Rhizopus บาง species) เมื่อสปอร์ของราเข้าไปในโพรงจมูกหรือปอดของคน จะทำให้มีการอุดตันของเส้นเดือด</p> <p>๔. มีพิษเป็นอันตรายต่อมนุษย์และสัตว์ เช่น เห็ดเนา มีพิษทำให้เม็ดเดือดแตก, <u>Aspergillus flavus</u> ขังขันตามลักษณะ มีพิษซึ่งมีฤทธิ์ทำลายตับ และรักษาให้เกิดเป็นมะเร็ง บอกซ่อราและโพษของรา ๑ มา ๓ ชนิด</p> <p>๕. _____</p> <p>๖. _____</p> <p>๗. _____</p>
--	--

สูญเสียทรัพย์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑. Aspergillus

niger ทำให้
อาหารมูกเนา

๒. Aspergillus

บาง species
ขึ้นตามเดือน
รองเท้านั้ง ทำให้
เสียคุณภาพ

๓. ราขยมัง ทำให้
มีการอุดตันของ
เส้นเลือด๔. เห็ดเม่า ทำให้
เม็ดเลือดแตก๕. Aspergillus

flavus มีฤทธิ์

ทำลายตับและรักน้ำ
ให้เกิดเป็นมะเร็ง

๓๖.

ราษามารถป้องกันและกำจัดราที่ให้โภชนาคนด้วยวิธี
ทาง ๆ เช่น

๑. ใช้สารเคมี ซึ่งมีคุณภาพเป็นยาฆ่าเชื้อโรค หรือเป็น
ยาปฏิชีวนะ เช่น ยาฆ่าเชื้อรา (fungicides) และก่อภัยอื่น
เพนนิซิลิน เสตรบีโตมัยซิน เป็นต้น

๒. ใช้ความร้อน ทำลายเชื้อรา เช่น Sterilization
Pasteurization ทม นึง อบ เบ้า เป็นต้น

๓. ใช้อุณหภูมิทำ เช่น ตู้เย็น

๔. ทำให้แห้ง สารน้ำออกจากการอาหาร

๕. ใส่สารกันบูด หรือสารที่ช่วยเก็บถนอมอาหาร

๖. อาบรังสี Ultra - violet

๗. อาศัยหลักปฏิบัติทางการสิกรรม เช่น ปลูกพืช
หมุนเวียน ทำทางระบายน้ำ อย่าให้คืนและมีน้ำแข็ง เป็นต้น

นอกจากวิธีป้องกันและกำจัดรา มา ๕ วิธี

๘. _____

๙. _____

๑๐. _____

๑๑. _____

๑๒. _____

๑. ใช้สารเคมี ๒. ใช้ความร้อน ๓. ใช้อุณหภูมิทำ ๔. ทำไนแท็ง ๕. ใส่สารกันบุค ๖. อาบรังสี Ultra-Violet ๗. อาศัยหลักปฏิกิริยา ทางกลิ่นรวม (๔ ใน ๗ อย่างนี้)	๓๙. <p>รามีทึ้งคุณลักษณะและโภษทันต์ น่าจะมีการคุณค่านำเอารูปของรามาใช้ประโยชน์ให้กว้างขวางกว่านี้ รวมทั้งศึกษาหาวิธีป้องกันและกำจัดราชีวะเป็นอันตรายท่อสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น</p>
---	--

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสອบกอนและหลังบทเรียน

จงเขียนวงกลมล้อมรอบหัวข้อคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. ขอใดเป็นโครงสร้างของเซลล์	๔. เห็ดเป็นพืชชนิด
ก. Cell membrane, nucleus, cytoplasm	ก. independent plant
ข. Cellwall, nucleus, cytoplasm	ข. saprophyte
ค. Cellwall, cell membrane, nucleus	ค. parasite
ง. Cellwall, cell membrane, nucleus, cytoplasm	ง. symbiont
๒. ขอใดเป็นพืชชนิดที่มีคลอโรฟิล	๖. วิธีหนึ่งที่จะช่วยเก็บขยะปั่งไว้ในนาน คือ
ก. แบคทีเรีย	ก. ห่อใบมีดซีด
ข. แอลจี	ข. เก็บไว้ในถุงเย็น
ค. รา	ค. เก็บไว้ในฟรีзер
ง. เห็ด	ง. ในอากาศถ่ายเทไก่สະควร
๓. พืชสีเขียวไว้คืออาหารโดย	๗. Fermentation หมายถึงกระบวนการ
ก. สังเคราะห์แสง	หมายใจที่
ข. เกาะกินลิ่งมีชีวิตอยู่	ก. ใช้ออกซิเจน
ค. เกาะกินจากชาภีชาแกสต์	ข. ไม่ใช้ออกซิเจน
ง. ทั้ง ๓ ข้อใน ก. ข. และ ค.	ค. ใช้คาร์บอนไดออกไซด์
๔. สาเหตุที่จัด เห็ด รา และยีสต์ เป็น	ง. ใช้ไนโตรเจน
ฟังไ	๘. ขอใดเป็นการลับพันธุ์แบบไม่มีเพศของพืชไว้
ก. เชลมนิวเคลียส	ก. สร้าง ascospore
ข. ไม่มีคลอโรฟิล	ข. สร้าง basidiospore
ค. Zygote ไม่เจริญเป็น Embryo	ค. สร้าง oöspore
ง. ทั้ง ๓ ข้อใน ก. ข. และ ค.	ง. สร้าง sporangiospore

๘. ขอใดเป็นฟังไจฟี่เซลล์เดียว
(unicellular)

- ก. บีสท์
- ข. เชื้อโรคตัวหุ่น
- ค. เห็ดเพาะ
- ง. เชื้อโรคสนิมขาว

๙๐. เส้นใยของราที่เราเห็นอยู่เป็นกลุ่มนั้นเรียกว่า

- ก. Hyphae
- ข. Mycelium
- ค. Filament
- ง. Stolon

๑๑. สาเหตุที่จัดราชนยมปั้งไว้ใน Class

Phycomycetes เพราะ

- ก. เส้นใยไม่มีผนังกัน
- ข. ไม่พบการสืบพันธุ์แบบใช้เพศ
- ค. เป็น Saprophyte
- ง. หงสานข้อในข้อ ก. ข. และ ค.

๑๒. อยากรู้ว่าราชนิกหนึ่งซึ่งเส้นใยมีผนังกันตัวอยู่ใน Class ใดให้คุ้ลักษณะ

- ก. การกินอาหาร
- ข. Asexual spore
- ค. การสืบพันธุ์แบบไม่ออาศัยเพศ
- ง. การสืบพันธุ์แบบօາศัยເພດ

๑๓. ราชนิกหนึ่งซึ่งเส้นใยมีผนังกัน และยังไม่เคยพบระยะสืบพันธุ์แบบօາศัยເພດเป็นราที่อยู่ใน Class

- ก. Phycomycetes
- ข. Ascomycetes
- ค. Basidiomycetes
- ง. Deuteromycetes

๑๔. ขอใดไม่ใช่โรคที่เกิดจากฟังไจ

- ก. โรคสนิมของตัวเหลือง
- ข. โรคคอกเนาของทุเรียน
- ค. กำมโรค โรคเรื่อง
- ง. ชักลาก เท้าเบื้อย

๑๕. Antibiotic ส่วนใหญ่สกัดจาก

- ก. อดีต
- ข. ฟังไจ
- ค. แบคทีเรีย
- ง. ไลเคนส์

๑๖. ราที่ใช้ในการทำชาหามากและชื่อว่า คือ

- ก. Saccharomyces rouxii
- ข. Streptomyces griceus
- ค. Aspergillus oryzae
- ง. Cercospora musae

๗๓. ในการทำเหล้า เนยร์ เราใส่สีส์ เพื่อ
ก. เปลี่ยนแป้งเป็นน้ำตาล
ข. เปลี่ยนแป้งเป็นแอลกอฮอลล์
ค. เปลี่ยนน้ำตาลเป็นแอลกอฮอลล์
ง. เปลี่ยนน้ำตาลเป็นแป้ง
๗๔. ราทึกนอาหารแบบ Saprophytic มีประโยชน์ คือ
ก. ทำให้ชาดพืชและลักษณะพังเป็นปุ๋ย
ข. ใช้กินเป็นอาหาร
ค. ใช้ในอุตสาหกรรมทำเหล้า เนยร์ เนยแข็ง เต้าเจียว
ง. ใช้ผลิตวิตามิน
๗๕. ถ้าถัวอิสิงขึ้นรา Aspergillus flavus
ก. ทำให้สุก gon รับประทาน
ข. ชาเชื้อรากไห้ตาย gon รับประทาน
ค. รับประทานได้ เพราะไม่มีอันตราย
ง. ไม่ควรรับประทาน
๗๖. เพื่อป้องกันโรคข้าวไม้ให้แพร่จากปืน
ไปยังอีกปืน ทำการทำ ดังนี้
ก. ใช้ยาฆ่าเชื้อรากลูกเมล็ดพันธุ์
ข. เผาขังข้าวเมื่อเก็บเกี่ยวแล้ว
ค. ตากเมล็ดพันธุ์ให้แห้ง
ง. ออบไห้คินมีน้ำขัง

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผนวก ง.

ตารางที่ ๖ วิเคราะห์ค่าอ่านใจจำแนก (D) และค่าระดับความยาก
ของแบบสอบ (P)

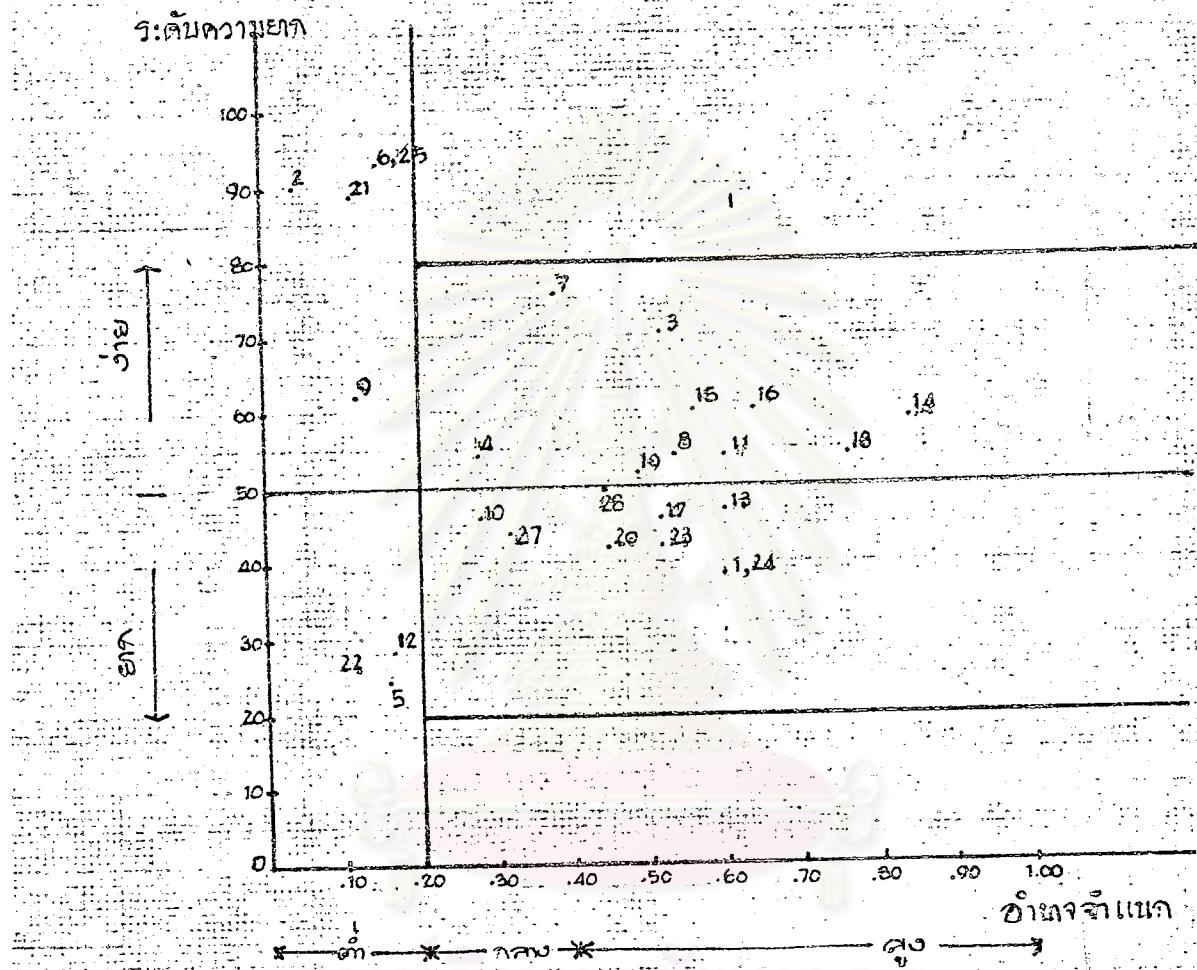
ข้อที่	U	L	$D = \frac{U-L}{n}$	$P = \frac{U+L}{2n} \times 100$
๑	๗๗	๔	๐.๖๐	๓๘
๒	๒๓	๒๒	๐.๐๖	๖๐
๓	๒๕	๑๙	๐.๔๒	๓๐
๔	๗๗	๗๐	๐.๙๔	๕๔
๕	๙	๔	๐.๑๖	๒๔
๖	๒๕	๒๙	๐.๑๖	๔๖
๗	๒๔	๑๕	๐.๓๖	๓๘
๘	๒๐	๗	๐.๔๒	๕๔
๙	๗๗	๗๖	๐.๐๒	๖๒
๑๐	๗๕	๘	๐.๙๔	๔๖
๑๑	๒๙	๖	๐.๖๐	๕๔
๑๒	๙	๔	๐.๑๖	๒๔
๑๓	๑๙	๗	๐.๖๐	๔๖
๑๔	๒๕	๘	๐.๙๔	๕๔
๑๕	๒๒	๘	๐.๔๖	๖๐
๑๖	๒๓	๗	๐.๖๔	๖๐
๑๗	๑๙	๕	๐.๔๒	๔๖
๑๘	๒๓	๖	๐.๓๖	๕๔

ตารางที่ ๑ ค่า

ข้อที่	U	L	$D = \frac{U-L}{n}$	$P = \frac{U+L}{2n} \times 100$
๑๕	๗๙	๗	๐.๘๔	๕๔
๒๐	๗๖	๕	๐.๔๔	๔๖
๒๑	๗๔	๖๙	๐.๑๔	๕๐
๒๒	๙	๕	๐.๑๔	๕๖
๒๓	๗๗	๔	๐.๓๔	๕๔
๒๔	๗๗	๔	๐.๖๐	๓๔
๒๕	๗๕	๖๙	๐.๑๖	๕๔
๒๖	๗๔	๗	๐.๔๔	๕๔
๒๗	๗๕	๓	๐.๓๔	๕๔
๒๘	๗๔	๗	๐.๔๔	๕๔

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กราฟแสดงการวิเคราะห์ข้อมูล

หมายเหตุ เลือกข้อมูลที่มีการดับความยาวตั้งแต่ 20 - 80 และมีค่าอ่านเชิงแนวตั้งแต่ 20 ขึ้นไปข้าง 20 ข้อ

ตารางที่ ๒ วิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (reliability) ของแบบสอบถาม

คะแนน (X)	ความถี่ (f)	fX	fX^2
๘	๖	๔๘	๒๕๖
๙	๑๐	๙๐	๘๑๐
๑๐	๗	๗๐	๔๙๐
๑๑	๕	๕๕	๒๕๕
๑๒	๗	๘๔	๖๔๘
๑๓	๖	๗๘	๖๗๖
๑๔	๖	๘๔	๖๗๔
๑๕	๘	๑๒๐	๑๔๐๐
๑๖	๕	๘๐	๑๖๐๐
๑๗	๑๑	๑๗๗	๓๐๗๗
๑๘	๑๗	๒๓๘	๕๔๗๔
๑๙	๑๘	๓๖๘	๖๔๕๖
ผลรวม (Σ)	๑๐๐	๑๔๔๔	๒๒๔๔

วิธีคำนวณหาค่าความเที่ยงของแบบสื่อฯ

การหาความเที่ยงของแบบสื่อฯ (reliability) ใช้สูตรของ Kuder -

Richardson สูตรที่ 21

$$r_{KR} = \frac{K}{K-1} \left[1 - M \frac{(K-M)}{K \sigma^2} \right]$$

K = จำนวนข้อสอบของแบบสื่อฯ

M = คะแนนเฉลี่ย

σ^2 = ความแปรปรวนของคะแนน

มัธยมเลขคณิต (\bar{x})

$$\text{สูตร } \bar{x} = \frac{\sum f_x}{N}$$

$$\sum f_x = 1452$$

$$N = 100$$

$$\text{แทนค่า } \bar{x} = \frac{1452}{100} = 14.52$$

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

$$\text{สูตร } S.D. = \sqrt{\frac{\sum f_x^2}{N} - \left(\frac{\sum f_x}{N} \right)^2}$$

$$\sum f_x^2 = 22442$$

$$\sum f_x = 1452$$

$$N = 100$$

$$\text{แทนค่า } S.D. = \sqrt{\frac{22442}{100} - \frac{1452}{100}^2}$$

$$= \sqrt{224.42 - 210.83}$$

$$= \sqrt{13.59}$$

$$S.D. = 13.59$$

ความเที่ยง

$$\text{สูตร } rKR_{21} = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{M(K-M)}{K\zeta^2} \right]$$

$$K = 20$$

$$M = 14.52$$

$$\zeta^2 = 13.59$$

$$\text{แทนค่า } rKR_{21} = \frac{20}{20-1} \left[1 - \frac{14.52(20-14.52)}{20 \times 13.59} \right]$$

$$= \frac{20}{19} \left[\frac{271.80 - 79.57}{20 \times 13.59} \right]$$

$$= \frac{192.23}{19 \times 13.59}$$

$$= .74$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๓

ผลการทดสอบชั้นหนึ่งทดสอบ

วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๗

นักเรียนชั้น ม.ก.๔ โรงเรียนสตรีวิทยา

เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๖.๖๖ น.

กรอบที่	เวลาที่ใช้ (นาที)	การตอบสนอง ของผู้เรียน	ความเห็นของ ผู้เรียน	กรอบที่ทดสอบ ปรับปรุง	หมายเหตุ
๑	๒	อ่านพหุทวนหลาย ครั้ง	ไม่ค่อยเข้าใจ	✓	
๒	๑.๓๐	ใช้เวลาอ่านนาน	กรอบบางไป	✓	
๓	๒.๓๐	อ่านช้า ๆ	ไม่เข้าใจคำถ้า	✓	
๔	.๕๕	ทำได้	ง่าย		
๕	.๕๕	เริ่มรู้ว่าคำที่ซ่อนเส้น	ง่าย		
๖	.๕๐	ให้ความสำคัญกับคำที่ซ่อน			Criterion frame
๗	.๕๐	ทำได้	ง่าย		
๘	.๕๐	ทำได้	ง่าย		
๙	.๕๐	ทำได้	ง่าย		
๑๐	๑.๗๕	ไม่ค่อยเข้าใจ	ควรให้มีโน้ตค้นเกี่ยวกับการสับเปลี่ยนรูปแบบ	✓	
๑๑	๑	อ่านพหุทวน	ไม่แน่ใจกับตอบ	✓	
๑๒	.๕๕	ทำได้	ง่าย	✓	
๑๓	.๕๕	ทำไม่ได้	ไม่เข้าใจคำสั่ง		
๑๔	.๕๐	ทำได้	ง่าย		
๑๕	๐	ทำได้	ง่าย		
๑๖	.๓๐	ทำได้	ง่าย		
๑๗	๐	อ่านช้า ๆ	กรอบบางไป		
๑๘	.๖๐	ทำได้	ง่าย		

ตารางที่ ๓ (ก)

กรอบที่	เวลาที่ใช้ (นาที)	การตอบสนอง ผู้เรียน	ความเห็นของ ผู้เรียน	กรอบที่ต้อง ปรับปรุง	หมายเหตุ
๑๖	๕	คิดหาคำตอบอยู่นาน	จำไม่ได้ และควร อยู่ก่อนกรอบ ๑๗	/	Criterion frame
๑๗	๗	อ่านบทหวาน	กรอบยางไว	/	
๒๐	๐.๔๘	ทำได้	ง่าย	/	
๒๑	๗	ทำได้	ง่าย	/	
๒๒	๗	ทำได้	ง่าย	/	
๒๓	๐.๓๐	ทำได้หนี	ง่าย	/	
๒๔	๐.๖๐	ทำได้	ง่าย	/	
๒๕	๐.๔๐	ทำได้	ง่าย	/	Criterion frame
๒๖	๐.๓๐	ทำได้หนี	ง่าย	/	
๒๗	๖.๖๐	อ่านบทหวานหลายครั้ง	กรอบยางไว	/	
๒๘	๗	"	"	/	
๒๙	๗	ทำได้	ง่าย	/	
๓๐	๖.๖๐	อ่านกลับไปกลับมา	ต้องวิทยาการสื่อสารมาก ไป	/	
๓๑	๗.๖๐	คิดหาคำตอบอยู่นาน	นึกคำตอบไม่ออก	/	Criterion frame
๓๒	๖.๖๐	ทำได้เฉพาะ	กรอบยางไว	/	
๓๓	๗	ทำได้เฉพาะ	กรอบยางไว	/	
๓๔	๖	อ่าน yan ฯ	ตอบผิดเพราะอ่าน yan ฯ	/	
๓๕	—				

ตารางที่ ๔

ผลการทดสอบขั้นหนึ่งทดสอบ

นักเรียนชั้น ม.ศ. ๔ โรงเรียนหอวัง

วันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๒

เวลา ๑๖.๐๐ – ๑๗.๓๐ น.

กรอบที่	เวลาที่ใช้ (นาที)	การตอบสนองของ ผู้เรียน	ความเห็นของ ผู้เรียน	กรอบที่คง ปรับปรุง	หมายเหตุ
๑	๕	อ่านบททวนหลายครั้ง	ไม่แน่ใจว่าตอบถูก		
๒	๐	ทำได้	ง่าย		
๓	๐.๔๕	คิดหาคำตอบอยู่นาน	พอทำได้		
๔	๐.๓๐	ทำได้	พอทำได้		
๕	๐.๓๐	เขินรู้ว่าที่สำคัญต้อง	ง่าย		
		คือคำท่อง			Criterion frame
๖	๐.๗๐	ทำได้	ง่าย		
๗	๐	ทำได้	ง่าย		
๘	๐.๔๕	ทำได้	ง่าย		
๙	๐.๓๐	อ่านบททวนไม่มา	ไม่เคยเข้าใจ		
๑๐	๐	ทำได้	ง่าย		
๑๑	๐.๔๕	ทำได้	ง่าย		
๑๒	๐.๓๐	ตอบไม่ได้	ไม่เข้าใจกำลัง		
๑๓	๐.๗๕	ทำได้	ง่าย		
๑๔	๐.๓๐	ทำได้	ง่าย		
๑๕	๐.๐๕	ทำได้	ง่าย		
๑๖	๐.๗๕	ทำได้	ง่าย		
๑๗	๗	คิดหาคำตอบอยู่นาน	ไม่แน่ใจว่าจะ		
		เปิดห้าคำท่อง	ตอบถูก จำไม่ได้		Criterion frame

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

๙๕

กรอบที่	เวลาที่ใช้ (นาที)	การตอบสนองของ ผู้เรียน	ความเห็นของ ผู้เรียน	กรอบที่ต้อง ^{ใช้} ปรับปรุง	หมายเหตุ
๒๙	๗.๓๐	ทำได้	ง่าย		
๖๐	๖	ทำได้	พอเข้าใจ		
๖๑	๖.๗๕	ทำได้	พอเข้าใจ		
๖๒	๗.๗๕	ทำได้	ง่าย		
๖๓	๖.๙๐	อ่านช้าหลายครรัง	ตอบผิดเพราะ ไม่ถูกใจ	/	
๖๔	๖.๐๕	อ่านช้าหลายครรัง	ไม่แน่ใจว่าจะ ตอบถูก	/	
๖๕	๕	เบิกห้าคําตอบ ทำได้	จำไม่ได้	/	Criterion frame
๖๖	๖.๖๐	ตอบไม่ได้	ง่าย	/	
๖๗	๔.๙๐	ตอบไม่ได้	กรอบบัวไป ยาก	/	
๖๘	๗.๐๕	ตอบไม่ได้	กรอบบัวไป ยาก	/	
๖๙	๕	ตอบไม่ได้	กรอบบัวไป ยาก	/	
๗๐	๗.๐๕	ตอบไม่ได้	กรอบบัวไป ยาก	/	
๗๑	๖	เบิกห้าคําตอบ	จำไม่ได้	/	Criterion frame
๗๒	๗.๔๕	ทำได้	พอเข้าใจ		
๗๓	๗.๓๐	ทำได้	พอเข้าใจ		
๗๔	๖.๖๐	ต้องอธิบายเพิ่ม	กรอบบัวไป	/	

ตารางที่ ๕ แสดงผลการทดสอบกลุ่มเล็ก

โรงเรียนสตรีวิทยา ๒

วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

นักเรียนชั้น ม.ศ. ๕/๒

เวลา ๑๓.๓๐ – ๑๓.๔๕ น.

นักเรียน คนที่	เวลาที่ใช้ ทำนบทางเรียน (นาที)	คะแนน บทเรียน	คะแนนทดสอบ ก่อนเรียนบทเรียน	คะแนนทดสอบ หลังเรียนบทเรียน	คะแนนความ ก้าวหน้า
๑	๖๖	๗๓	๖	๗๗	๙๙
๒	๖๔	๗๕	๗	๗๖	๙
๓	๖๐	๗๐	๗๐	๗๕	๙
๔	๕๕	๗๔	๗	๗๖	๙
๕	๖๕	๘๖	๗๐	๘๙	๙
๖	๕๗	๗๙	๙	๘๙	๙๐
๗	๖๗	๗๗	๗	๗๕	๙
๘	๖๔	๗๖	๘	๗๕	๙
๙	๕๕	๘๐	๙	๗๖	๙
๑๐	๖๐	๗๖	๙	๗๖	๙

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๖ แสดงผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนบทเรียนของ การทดสอบคุณลักษณะ

ลำดับ คนที่	ชื่อ	POST TEST										PRE TEST										คะแนน Pretest	คะแนน Posttest										
		๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕	๑๖	๑๗	๑๘	๑๙	๒๐	๒๑	๒๒	๒๓	๒๔	๒๕	๒๖	๒๗	๒๘	๒๙	๒๙	๓๐	
๑	...	X																															
๒	...																																
๓	...																																
๔	...																																
๕	...																																
๖	...																																
๗	...																																
๘	...																																
๙	...																																
๑๐	...																																
๑๑	...																																
๑๒	...																																
๑๓	...																																
๑๔	...																																
๑๕	...																																
๑๖	...																																
๑๗	...																																
๑๘	...																																
๑๙	...																																
๒๐	...																																

หมายถึงข้อที่นักเรียนทำผิด

ตารางที่ ๙ วิเคราะห์บทเรียนแบบป้องกัน

८०

✗ หมายถึง กรอบที่มักเรียบครอบ

ตารางที่ ๒ เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนจากแบบส่วนก่อนเรียน
และหลังเรียนแบบเรียน

นักเรียน คนที่	คะแนนทดสอบก่อน เรียนบทเรียน (X_1)	คะแนนทดสอบ หลังเรียนบทเรียน (X_2)	คะแนน ความกว้าง $X_2 - X_1$	2 d
๑	๗	๑๖	๙	๘๙
๒	๘	๑๘	๑๐	๑๐๐
๓	๘	๑๖	๘	๖๔
๔	๙	๑๗	๙	๘๙
๕	๙	๑๘	๙	๘๙
๖	๙	๑๖	๗	๗๗
๗	๙	๑๗	๙	๘๙
๘	๖	๑๖	๑๐	๑๐๐
๙	๑๐	๑๘	๙	๖๔
๑๐	๙	๑๖	๗	๗๗
๑๑	๗	๑๕	๙	๖๔
๑๒	๑๒	๑๕	๓	๑๐๐
๑๓	๙	๑๖	๗	๗๗
๑๔	๗	๑๖	๙	๘๙
๑๕	๗	๑๖	๙	๘๙
๑๖	๑๐	๑๘	๙	๖๔
๑๗	๙	๑๖	๗	๗๗
๑๘	๙	๑๖	๗	๗๗
๑๙	๙	๑๕	๙	๖๔
๒๐	๙	๑๗	๙	๖๔

ตารางที่ ๒ ต่อ

ลำดับ คนที่	คะแนนทดสอบก่อน เรียนบทเรียน (X_1)	คะแนนทดสอบหลัง เรียนบทเรียน (X_2)	คะแนนความ ก้าวหน้า $d = X_2 - X_1$	d^2
๑๙	๘	๑๗	๙	๘๑
๒๒	๘	๑๔	๖	๓๖
๒๓	๗	๑๖	๙	๘๑
๒๔	๑๐	๑๖	๖	๓๖
๒๕	๘	๑๗	๙	๘๑
๒๖	๑๐	๑๖	๖	๓๖
๒๗	๑๐	๑๖	๖	๓๖
๒๘	๖	๑๖	๑๐	๑๐๐
๒๙	๘	๑๖	๘	๖๔
๓๐	๘	๑๗	๙	๘๔
๓๑	๑๐	๑๕	๕	๒๕
๓๒	๔	๑๗	๑๓	๑๖้
๓๓	๑๐	๑๖	๖	๓๖
๓๔	๕	๑๖	๑๑	๑๒๑
๓๕	๖	๑๗	๑๑	๑๒๑
๓๖	๘	๑๘	๑๐	๑๐๐
๓๗	๑๐	๑๘	๘	๖๔
๓๘	๖	๑๘	๑๒	๑๔๔
๓๙	๕	๑๘	๑๓	๑๖๙
๔๐	๘	๑๘	๑๐	๑๐๐

ตารางที่ ๙ ต่อ

นักเรียน คนที่	คะแนนทดสอบก่อน เรียนบทเรียน (X ₁)	คะแนนทดสอบหลัง เรียนบทเรียน (X ₂)	คะแนนความ กว้าง $d = X_2 - X_1$	d^2
๖๙	๖	๑๖	๑๐	๑๐๐
๗๗	๙	๑๗	๘	๖๔
๗๓	๑๐	๑๘	๘	๖๔
๗๖	๙	๑๕	๖	๓๖
๗๕	๔	๑๖	๑๒	๑๔๔
๗๖	๙	๑๖	๗	๔๙
๗๗	๑๐	๑๖	๖	๓๖
๗๘	๙	๑๖	๗	๔๙
๗๙	๙	๑๗	๘	๖๔
๗๐	๑๐	๑๘	๘	๖๔
๗๑	๗	๑๘	๑๑	๑๒๑
๗๒	๑๐	๑๖	๖	๓๖
๗๓	๖	๑๖	๑๐	๑๐๐
๗๔	๑๐	๑๘	๘	๖๔
๗๕	๙	๑๖	๗	๔๙
๗๖	๗	๑๖	๙	๘๑
๗๗	๗	๑๘	๑๑	๑๒๑
๗๘	๑๐	๑๗	๗	๔๙
๗๙	๙	๑๖	๗	๔๙
๗๑	๙	๑๖	๗	๔๙
๗๐	๖	๑๖	๑๐	๑๐๐

ตารางที่ ๒ ตอน

ตารางที่ ๔ ๓๐

นักเรียน คนที่	คะแนนทดสอบก่อน เรียนบทเรียน (X ₁)	คะแนนทดสอบหลัง เรียนบทเรียน (X ₂)	คะแนนความ ก้าวหน้า $d = X_2 - X_1$	d^2
๘๓	๗๔	๗๕	๑	๔๙
๘๔	๙๐	๙๖	๖	๓๖
๘๕	๗	๗๗	๗๐	๙๐๐
๘๖	๙๐	๙๖	๖	๓๖
๘๗	๙๐	๙๖	๖	๓๖
๘๘	๙๐	๙๗	๗	๔๙
๘๙	๖	๙๖	๗๐	๙๐๐
๙๐	๙	๙๖	๙	๘๑
๙๑	๗	๙๖	๙	๘๑
๙๒	๙	๙๕	๗	๔๙
๙๓	๔	๙๗	๕๓	๒๖๙
๙๔	๙๐	๙๖	๖	๓๖
๙๕	๙	๙๗	๙	๘๑
๙๖	๙	๙๖	๗	๔๙
๙๗	๗	๙๕	๙	๘๑
๙๘	๙	๙๗	๙	๘๑
๙๙	๖๖	๙๖	๒๐	๔๐๐
๑๐๐	๙	๙๙	๑๐	๑๐๐
ผลรวม	๙๙๙	๙๖๖๔	๓๕๓	๑๕๘๕

วิธีทดสอบความมีนัยสำคัญ

สมมุติฐาน คะแนนจากการสอบก่อนเรียนบุหรี่บันและหลังบุหรี่บันไม่แตกต่างกัน

$$H_0 : \mu_1 = \mu_2$$

มัชณิมเลขคณิตของผลทาง

$$\text{สูตร } \bar{d} = \frac{\sum d}{N}$$

$$\sum d = 853$$

$$N = 100$$

$$\text{แทนค่า } \bar{d} = \frac{853}{100} = 8.53$$

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลทาง

$$\text{สูตร } S.D. = \sqrt{\frac{\sum d^2}{N} - \left(\frac{\sum d}{N} \right)^2}$$

$$\sum d^2 = 7585$$

$$\sum d = 853$$

$$N = 100$$

$$\text{แทนค่า } S.D. = \sqrt{\frac{7585}{100} - \frac{853}{100}^2}$$

$$= \sqrt{75.85 - 72.7609}$$

$$= \sqrt{3.0891}$$

$$= 1.76$$

ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของผลทาง

$$\begin{aligned}
 \text{สูตร } z &= \frac{s.d.d}{\sqrt{N-1}} \\
 &= \frac{1.76}{\sqrt{100-1}} \\
 &= \frac{1.76}{9.95} \\
 &= 0.177
 \end{aligned}$$

อัตราส่วนวิกฤต

$$\begin{aligned}
 \text{สูตร } z &= \frac{d}{\sqrt{d}} \\
 &= \frac{8.53}{0.177} \\
 &= 48.19
 \end{aligned}$$

ที่ระดับความมั่นยึดสำคัญ .01 ค่า z จากตารางมีค่า 2.58 ค่า z

จากการคำนวณมีค่า 48.19 มากกว่า 2.58

ดังนั้น ค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการสอบก่อนบทเรียนและหลังเรียนบทเรียน
แตกต่างกันอย่างมั่นยึดสำคัญที่ระดับ .01 และที่ระดับอื่นที่มากกว่า

ประชารักษ์ศึกษา

ขอ

นางวรรณรัตน์ มังสิงห์

รัฐการศึกษา

ครุศาสตร์บัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ ๒) ปีการศึกษา ๒๕๖๑

ทำแน่นหน้าที่การงาน

อาจารย์โห คงศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย